Bálványos Anna

Menedék

L. Ritók Nóra grafikusművész kiállítása

Kedves Hölgyek és Urak! Tisztelt Egybegyűltek!

Szeretettel köszöntöm Önöket L. Ritók Nóra kiállításának megnyitóján.

Személy szerint nagyon büszke vagyok, hogy már harmadszor ér az a megtiszteltetés, hogy ennek a kiváló képzőművésznek és nagyszerű embernek a kiállítását nyit-hatom meg. Mostani kiállításán, ahogyan korábban is, teljesen új műveket mutat be.

Újdonság, legalábbis számomra az, hogy a színes művek mellett, most egy fekete-fehér sorozatot is láthatunk. Ezek a művek hamarosan, a *Kettészakadt világ* címmel megjelenő könyvben is láthatóak lesznek. A könyv a művész blogbejegyzéseiből válogat, és azokat a küzdelmeket meséli el, amelyeket oktatói és esélyteremtői munkája során vív.

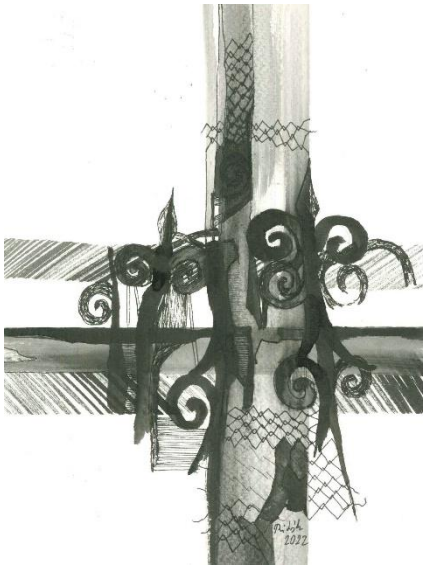

A fekete-fehér, és a kettő keveréséből születő szürke árnyalataira szorítkozó színvilág, különösen a színes művek mellett, meglehetősen komor és szomorú hangulatot árasztanak. A képeken többnyire házakat látunk: romos,

düledező épületeket, szegénységet és kilátástalanságot. Ezek a házak egyszerre egyformák és különbözőek. Egyszerű, földszintes, nyeregtetős építmények léckerítésekkel, ugyanakkor mindegyik egyedi vonásokkal is bír. Utal azokra az emberekre, akik ilyen házakban élnek. Különböző egyéniségek, különböző sorsok, de hasonló nehézségekkel kell szembenézniük.

A szürkével való festést, azaz a grisalle technikát a festők gyakran használták kőszobrok, kőből faragott épületdíszek ábrázolására. A szürke színek a kő súlyosságát és keménységét éreztetik. Ám a reneszánsz és barokk büszke ábrázolásaival szemben itt érzékeny, finom rajzokat látunk, melyek esendőséget, szomorúságot, az utolsó erők összeszedését sugallják a kőkemény, rideg és mozdíthatatlanul súlyos akadályokkal szemben.

Már egy korábbi szövegemben is említettem, hogy a Ritók Nóra műveinek mindig van egy geometrikus alapja: lazúrosan felvitt téglalapokkal határozza meg a kompozíció alapszerkezetét. Ez – mint a basszus a zenében –, stabilitást ad a műveknek, és egyben fegyelmez is. Itt többnyire függőleges tengelyekre épülnek a kompozíciók.

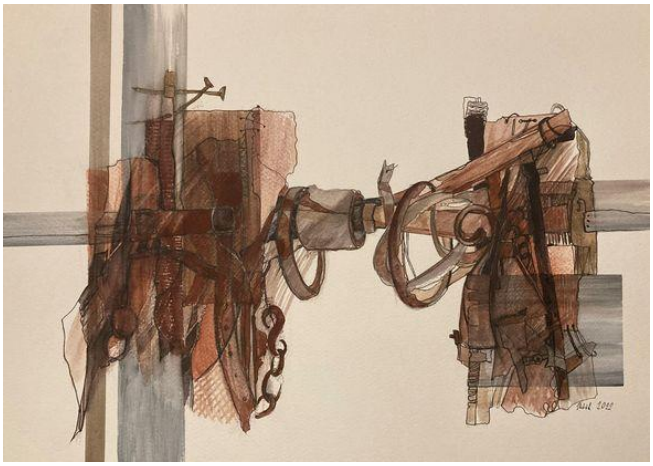
Olyanok, mintha próbálnák megóvni az ábrázolt házakat az összeomlástól. Vagy ahogyan az emberek egyenes gerinccel próbálnak talpon maradni mind szószerinti, mind átvitt értelemben.

Mivel a kiállítás címe *Menedék*, eszünkbe juthat a ház szó abban az értelemben is, hogy a fogócskában vagy más játékban használjuk. A

ház, a biztonsági zóna (a számítógépes játékokban saftey zone), ahol az ellenség nem árthat nekünk, ahol kicsi kifújhatjuk magunkat és erőt gyűjthetünk a következő menet előtt. A függőleges tengelyek ezeket a biztonsági zónákat, menedékeket is óvják az összeomlástól.

Ritók Nórától nagyon sokat lehet tanulni. Nemcsak az írásaiból, vagy a tevékenységét követve, hanem a műveiből is. Ezek a rajzok odafigyelést, együttérzést, a világra való nyitottságot, és – tudom, hogy közhelyes vagyok, de nem tudok jobb szót – szeretetet közvetítenek. Arra tanítanak, hogy meglássuk a szépet nemcsak a mezei virágokban vagy a lepkékben, de a rozsdás vasalatban, a törött kerítésrácsban vagy a düledező kéményben is. És persze arra, hogy önös érdekeink követése helyett inkább azon kellene dolgoznunk, hogy a vasalatról leszedjük a

rozsdát, a kerítésrácsot forrasszuk össze és a kéményt pedig építsük újjá. Vagy legalább segítsünk annak, aki ezt megteszi.

Szóval, kedves embertársaim! Legyünk nagyon hálásak, hogy egy ilyen ember és alkotóművész él köztük! Örüljünk, hogy láthatjuk a műveit és tanuljunk tőle!

Elhangzott az székesfehérvári Európa Klub megnyitóján